

ISTRAŽIVANJE JAVNOG MNJENJA

Percepcija rada *Kancelarije za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima opštine Bujanovac* od strane građana

Izveštaj pripremio: Centar za slobodne izbore i demokratiju, Beograd

Novembar 2017. godine

„Jačanje odgovornosti izabranih predstavnika građana u Srbiji (*Ljudi na prvom mestu*)“

Sadržaj:

1. Uvodne napomene	3
2. Metodološke napomene	4
3. PREPOZNATLJIVOST I VIDLJIVOST KANCELARIJE ZA KOMUNIKACIJU NARODNIH POSLANIKA SA GRAĐANIMA OPŠTINE BUJANOVAC	6
4. OCENA RADA KANCELARIJE ZA KOMUNIKACIJU NARODNIH POSLANIKA SA GRAĐANIMA OPŠTINE BUJANOVAC	10
5. ODNOS PREMA GRAĐANSKOM AKTIVIZMU, POLITICI, NARODNIM POSLANICIMA I RADU NARODNE SKUPŠTINE REPUBLIKE SRBIJE.....	12
6. PERCEPCIJA RADA NARODNIH POSLANIKA/LOKALNIH ODBORNIKA I KOMUNIKACIJA IZABRANIH PREDSTAVNIKA SA GRAĐANIMA.....	16

1. Uvodne napomene

Istraživanje javnog mnjenja o percepciji rada *Kancelarije za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima opštine Bujanovac* od strane samih građana koji žive u ovoj opštini sprovedeno je u okviru projekta „Jačanje odgovornosti izabranih predstavnika građana u Srbiji (Ljudi na prvom mestu)“. Projekat je započet u aprilu 2015. godine uz podršku Američke agencije za međunarodni razvoj (USAID).

Jedan od ciljeva projekta jeste i osnaživanje veze između građana i njihovih izabranih predstavnika kroz organizaciju različitih javnih događaja, radionice sa narodnim poslanicima i predstavnicima udruženja građana, radionice sa lokalnim odbornicima, ali i kroz otvaranje 12 poslaničkih kancelarija širom Srbije. Kancelarije su otvorene u sledećim opštinama/gradovima: Užice, Stara Pazova, Savski venac, Valjevo, Zrenjanin, Kragujevac, Vrbas, Svilajnac, Trstenik, Bujanovac, Rakovica i Šabac.

Ciljevi ovog istraživanja su:

- utvrđivanje u kojoj meri su građani upoznati sa postojanjem i radom Kancelarije za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima opštine Bujanovac;
- utvrđivanje razloga zašto neki građani nisu čuli za Kancelariju za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima opštine Bujanovac;
- merenje percepcije odnosa i komunikacije između građana i izabranih predstavnika (poslanika, lokalnih odbornika);
- utvrđivanje načina na koji se može poboljšati rad Kancelarije za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima opštine Bujanovac i komunikacija između građana i izabranih predstavnika.

2. Metodološke napomene

Istraživanje realizovali	Centar za slobodne izbore i demokratiju uz podršku USAID-a
Terenski rad	Istraživanje realizovano u periodu između 08. i 16. novembra 2017. godine
Tip i veličina uzorka	Slučajni, reprezentativni uzorak od 300 punoletnih građana opštine Bujanovac
Okvir uzorka	Teritorija biračkog mesta kao najpouzdanija registarska jedinica
Odabir domaćinstva	Slučajno uzorkovanje bez zamene – u okviru biračkog mesta, svaka druga kućna adresa od početne tačke
Odabir ispitanika u okviru domaćinstva	Slučajno uzorkovanje bez zamene – izbor ispitanika metodom prvog rođendana u odnosu na dan anketiranja
Istraživačka tehnika	Licem u lice u okviru domaćinstva
Istraživački instrument	Upitnik

Istraživanje javnog mnjenja, koje su realizovali CeSID i USAID, sprovedeno je u periodu između 8. i 16. novembra 2017. godine na teritoriji opštine Bujanovac. Istraživanje je sprovedeno na reprezentativnom uzorku od 300 punoletnih građana.

Kao istraživački instrument je korišćen upitnik.

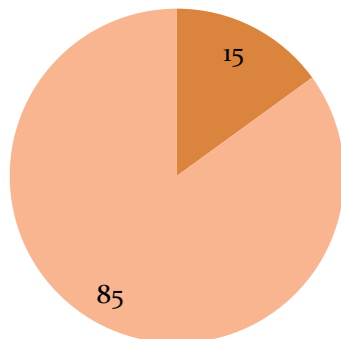
Intervjuisanje građana je sprovedeno tehnikom „licem u lice“, direktnim kontaktom sa ispitanikom. Prilikom obuke anketara, instruktori su insistirali na sprovođenju i poštovanju dva veoma važna pravila koja, osim samog uzorka, značajno utiču na reprezentativnost istraživanja – poštovanje koraka i pravilo prvog rođendana.

Poštovanjem koraka se obezbeđuje da anketar sveobuhvatno pokrije kompletan istraživački punkt, dok se pravilom prvog rođendana isključuje mogućnost da na upitnik odgovaraju samo oni građani koji prvi otvore vrata domaćinstva anketaru.

Od anketara se zahtevalo da u domaćinstvu anketira osobu stariju od 18 godina kojoj je prvoj rođendan u odnosu na dan posete. Tako je obezbeđena polna, obrazovna i starosna reprezentativnost ispitanika.

3. PREPOZNTALJIVOST I VIDLJIVOST KANCELARIJE ZA KOMUNIKACIJU NARODNIH POSLANIKA SA GRAĐANIMA OPŠTINE BUJANOVAC

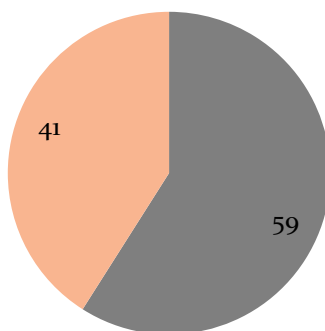
Grafikon 1. Da li znate da u Vašoj opštini postoji Kancelarija za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima?, u %

Svaki šesti građanin Bujanovca upoznat je sa radom i postojanjem Kancelarije za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima.

Među ispitanicima koji su čuli za Kancelariju za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima prevlađuju muški ispitanici. U pogledu nacionalne pripadnosti ispitanika, nema statistički značajne razlike.

Grafikon 2. Ukoliko niste čuli za Kancelariju, šta je po Vašem mišljenju, razlog zbog čega niste upoznati sa postojanjem ove institucije u Vašoj opštini?, u %

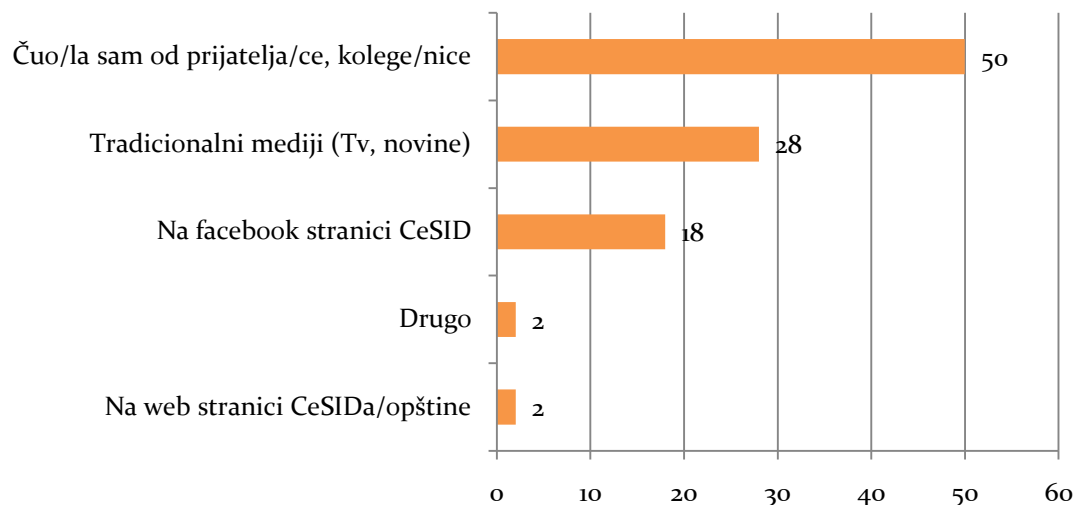
Među onim građanima Bujanovca koji nisu upoznati sa postojanjem poslaničke kancelarije, a kojih ima 85%, kao ključni razlog se izdvaja sama nezainteresovanost i apatija građana.

Naime, natpolovična većina građana (59%) kaže da nisu čuli za Kancelariju zato što ih to ne interesuje, ali nije mali udeo ni onih građana koji bi voleli da znaju nešto o Kancelriji, ali nisu naišli na tu informaciju (41%). Iz ovog podatka jasno je vidljivo da bi trebalo raditi na daljoj promociji rada Kancelarije.

■ Ne interesuje me ■ Voleo bih da znam ali nisam nigde naišao na tu informaciju

GRAĐANI KOJI SU ČULI ZA KANCELARIJU ZA KOMUNIKACIJU NARODNIH POSLANIKA SA GRAĐANIMA

Grafikon 3. Molimo Vas da nam kažete kako ste čuli za Kancelariju?, u %

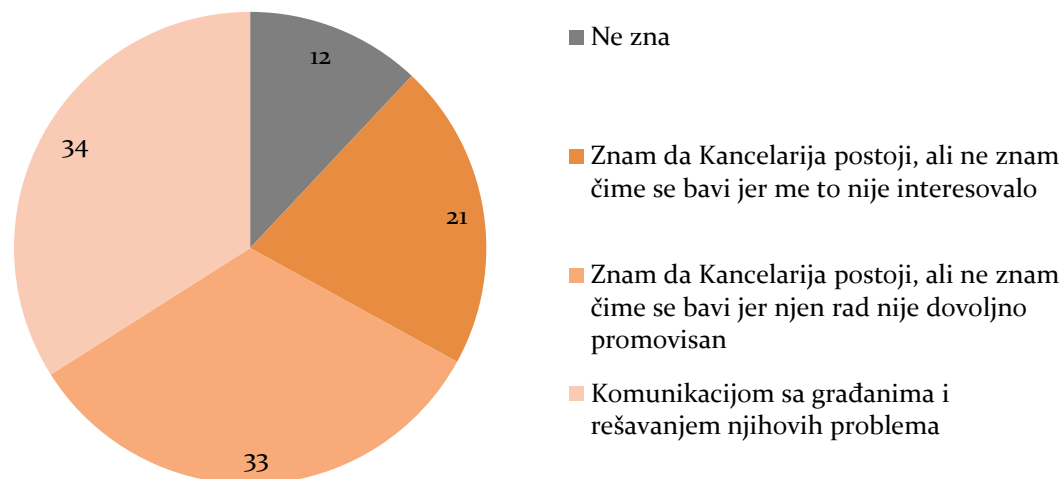

Osnovni način na koji su Bujanovčani čuli za postojanje poslaničke kancelarije jeste neformalnim kanalima. Tako je polovina ispitanih građana za Kancelariju čula upravo preko svojih prijatelja i kolega. Na drugom mestu nalaze se tradiciionalni lokalni mediji (TV, novine) te je na ovaj način za Kancelariju čulo 28% građana.

Na trećem mestu nalazi se Facebook stranica Centra za slobodne izbore i demokratiju što je navelo 18% građana.

Takođe, putem interneta tj na web stranici CeSID-a/opštine informisalo se 2% ispitanika..

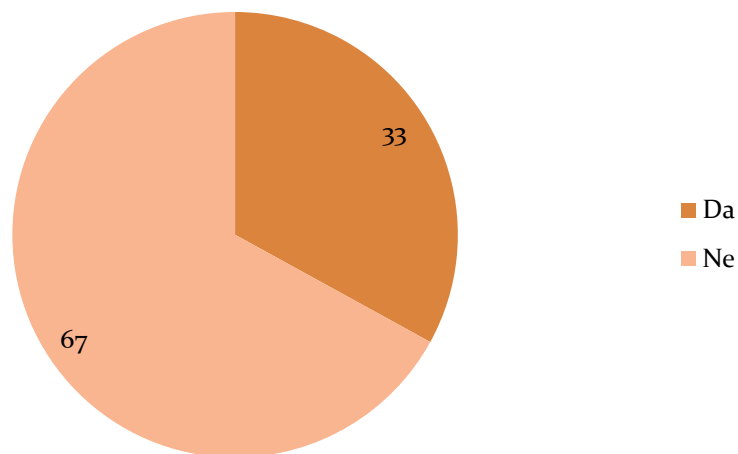
Grafikon 4. Kako vi vidite Kancelariju, šta ona radi i čime se bavi?, u %

Kao pozitivan nalaz javlja se da svaki treći građanin Bujanovca koji je čuo za Kancelariju zna da su komunikacija sa građanima i rešavanje njihovih problema osnovni ciljevi poslaničke kancelarije u njihovom gradu – 34% ispitanika. Gotovo je isti broj (33%) i onih građana koji znaju da Kancelarija postoji ali ne znaju čime se ona bavi jer smatraju da Kancelarija nije dovoljno promovisana.

Svaki peti ispitanik (21%) upoznat je sa postojanjem Kancelarije, ali ne znaju čime se bavi jer ih to nije interesovalo.

Grafikon 5. Da li znate da preko Kancelarije za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima možete da se obratite narodnom poslaniku lično?, u %

Kada smo građanima Bujanovca postavili pitanje da li znaju da preko Kancelarije mogu stupiti u direktni kontakt sa narodnim poslanicima iz njihovog grada, dobili smo podatak da oko trećine ispitanika (33%) zna da preko Kancelarije može stupiti u kontakt sa narodnim poslanicima.

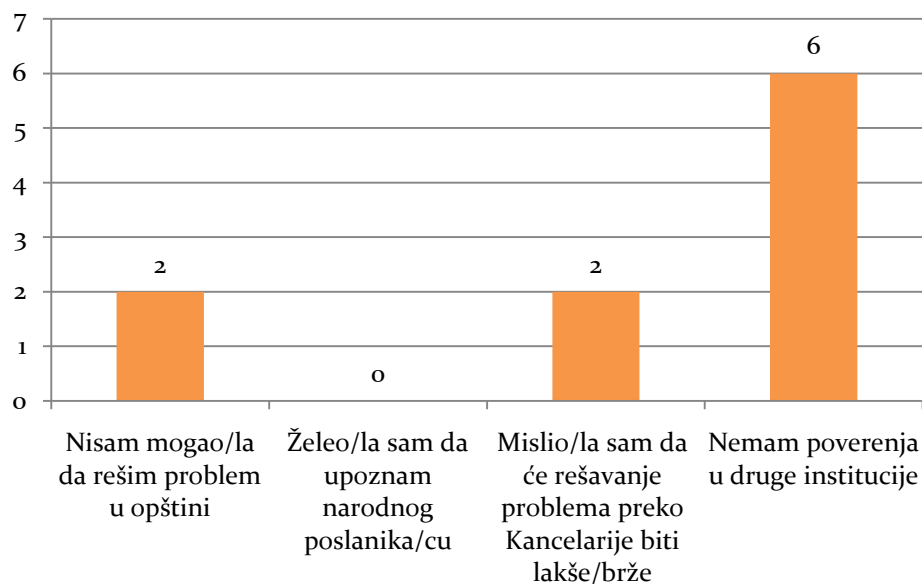
Ipak, natpolovična većina (67%) tvrdi da ne zna da Kancelarija predstavlja neku vrstu kontakta između građana i njihovih izabраних predstavnika.

4. OCENA RADA KANCELARIJE ZA KOMUNIKACIJU NARODNIH POSLANIKA SA GRAĐANIMA OPŠTINE BUJANOVAC

Iako 15% građana zna da u njihovom gradu postoji Kancelarija, svega 10 ispitanika se odlučilo da poseti ovu instituciju. Zato odgovore koje smo od njih dobili nećemo prikazivati u procentualnom obliku.

Među ispitanicima koji su bili u našem uzorku a koji su posetili Kancelariju, ne nalazi se nijedan ispitanik koji je stupio u kontakt sa narodnim poslanikom. Međutim, ovaj podatak svakako nije negativan jer ga treba gledati u svetlu toga da nijedan od tih ispitanika zapravo i nije zahtevao da stupi u kontak sa narodnim poslanikom, već je samo došao da iznese svoj problem.

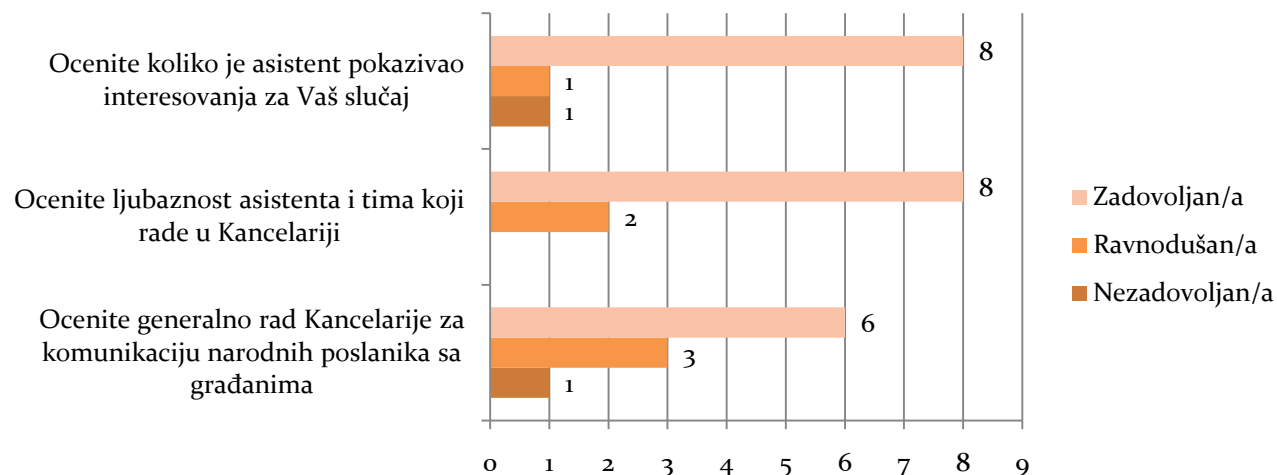
Grafikon 6. Zbog čega ste odlučili da se obratite Kancelariji za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima?

Kao glavni razlozi zbog kojih su građani odlazili u Kancelariju za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima, ističe se pre svega to što nemaju poverenja u druge institucije. Naime, 6 od 10 građana ovo navodi kao jedan od povoda zbog čega su se obratili Kancelariji.

Uz to, po dva ispitanika kao razlog navode nemogućnost da problem reše u opštini odnosno to što su mislili da preko Kancelarije lakše i brže mogu rešiti problem.

Grafikon 7. Kako biste ocenili sledeće elemente rada i funkcionisanja Kancelarije za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima?
 u %

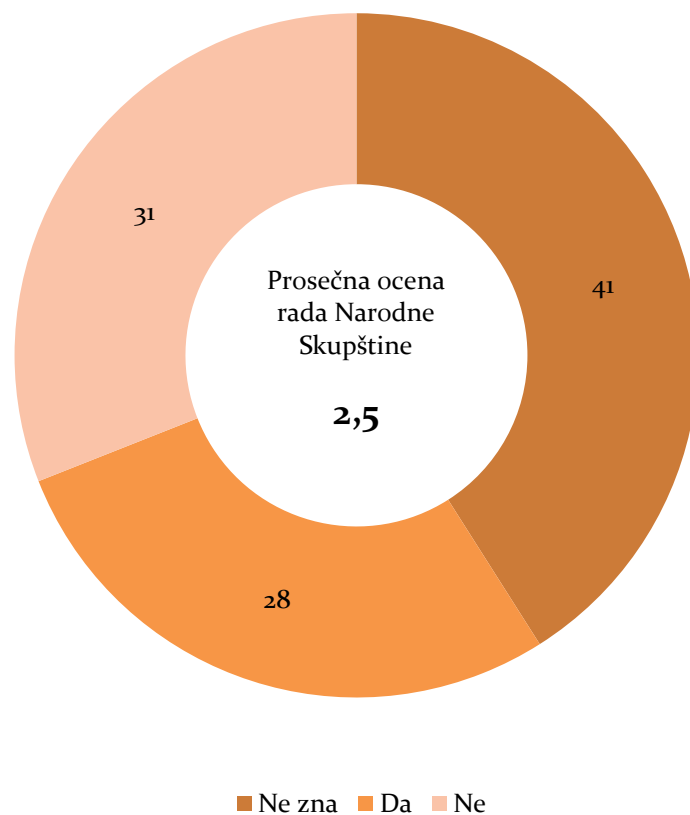
Građani Bujanovca, oni koji su posetili poslaničku kancelariju u svojoj opštini, pokazali su visok stepen zadovoljstva njenim radom. Šest ispitanika od deset je zadovoljno generalno radom Kancelarije, tri su ravnodušna a samo jedan je nezadovoljan.

Ljubaznošću asistenta su građani zadovoljni – 8 od 10 je zadovoljno dok je dvoje ravnodušno.

Profesionalizmom asistenta i njegovim interesovanjem za predloženi slučaj je zadovoljno 8 od 10 građana, jedan je ravnodušan a jedan je nezadovoljan.

5. ODNOS PREMA GRAĐANSKOM AKTIVIZMU, POLITICI, NARODNIM POSLANICIMA I RADU NARODNE SKUPŠTINE REPUBLIKE SRBIJE

Grafikon 8. Ocena rada Narodne skupštine i nivo poverenje u instituciju

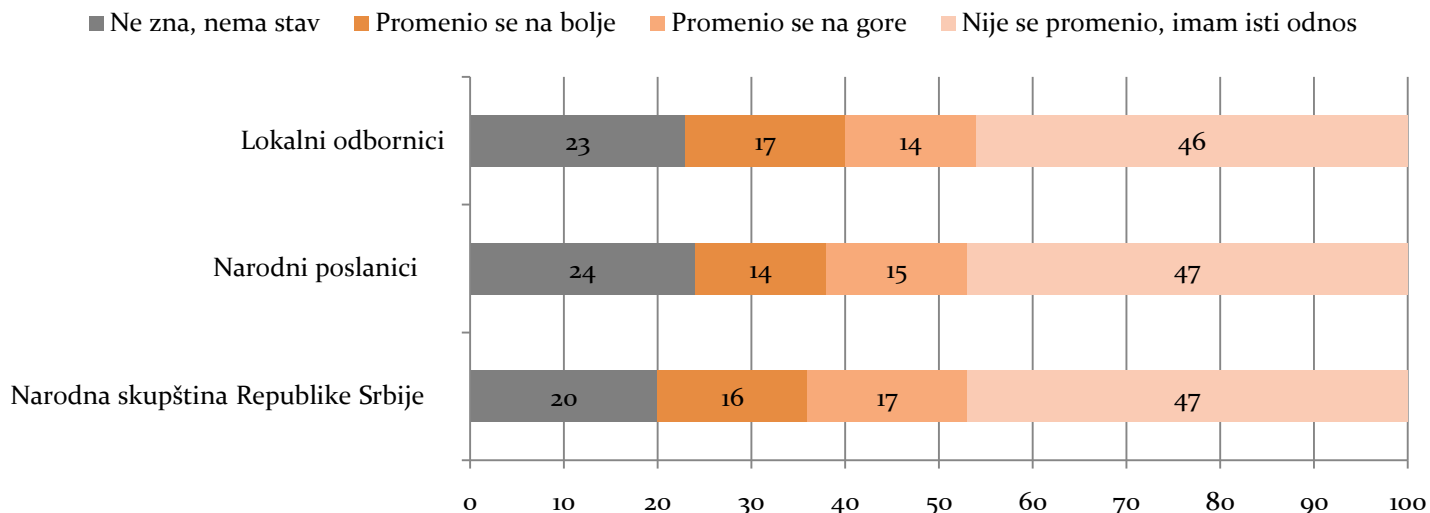

Rad Narodne skupštine od strane građana Bujanovca je ocenjen tek nešto iznadprosečnom ocenom od 2,5.

U pogledu poverenja u rad najvišeg zakonodavnog tela u Srbiji javno mnjenje Bujanovca je podeljeno. Naime, 28% građana je zadovoljno radom ovog predstavničkog tela dok nešto veći broj nije zadovoljan (31%).

Ipak, bitno je primetiti da čak 41% ispitanika nije moglo/htelo da odgovori na ovo pitanje.

Grafikon 9. Da li se u poslednje dve godine promenio Vaš odnos prema...

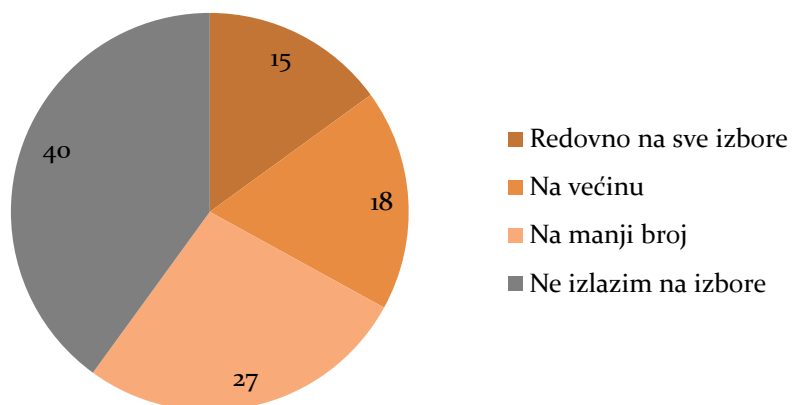

Trend nepoverenja u institucije sistema na nivu države, kao i u izabrane predstavnike građana, je vidljiv i u grafikonu predstavljenom iznad. Nalazi ukazuju da je odnos građana Bujanovca prema najvišoj zakonodavnoj instituciji i prema svojim izabranim predstavnicima u prethodne dve godine ostao isti. Ipak, bitno je primetiti da među građanima koji beleže promenu odnosa, u pogledu lokalnih predstavnika vlasti preovlađuju oni kojima se odnos promenio na bolje.

Građani su podeljeni u pogledu promene odnosa prema parlamentu narodnim poslanicima. Tako 14% ispitanika kaže da se njihov odnos prema izabranim predstavnicima u parlamentu promenio na bolje a 15% na gore. Slična je situacija i kod same institucije NSRS. Odnos je na bolje promenilo 16% ispitanika a 17% na gore.

Konačno, najpozitivniji trend beležimo kada su u pitanju lokalni predstavnici vlasti. Odnos prema lokalnim odbornicima na bolje je promenilo 17% ispitanika a na gore 14%.

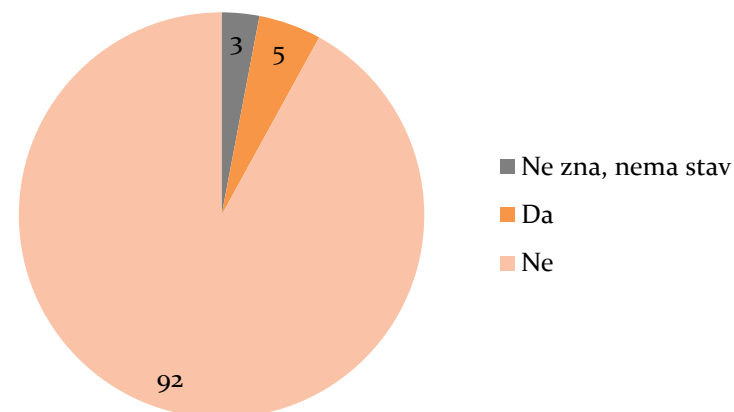
Grafikon 10. Učestalost izlaženja na izbore

Kada je u pitanju izborna izlaznost situacija u Bujanovcu je specifična i tako treba tumačiti rezultate. Tako 40% građana kaže da uopšte ne izlazi na izbore, 15% izlazi na izbore redovno, na većinu 18% a na manji broj 27%.

Pošto pitanje nije diferenciralo parlamentarne i lokalne izbore dobili smo ovakve rezultate. Ineče je poznato da Albanci iz Bujanovca bojkotuju parlamentarne izbore te na je na parlamentarnim izborima izlaznost obično vrlo niska dok na lokalnim izborima izlaznost znatno raste.

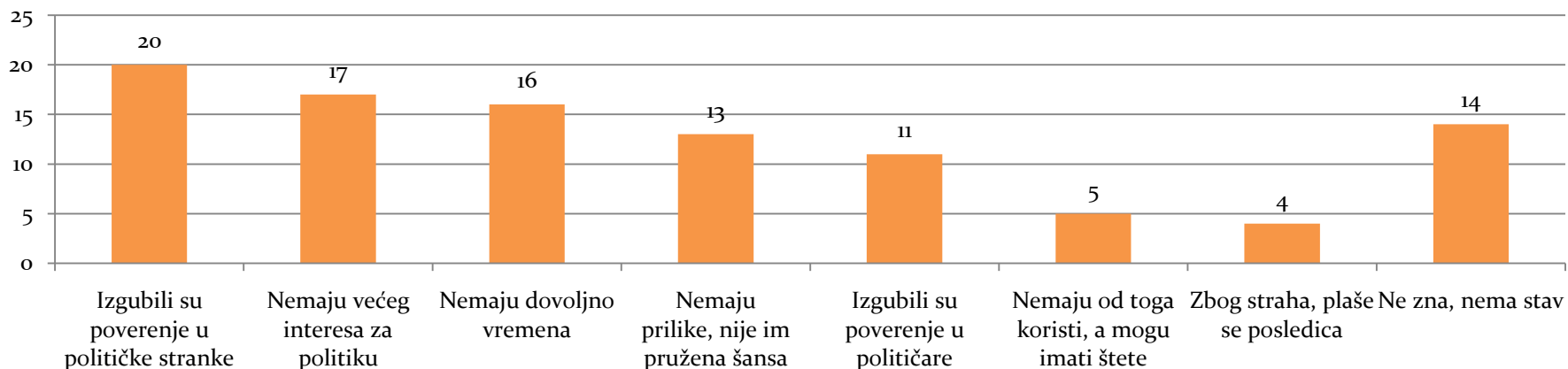
Grafikon 11. Učešće u inicijativi za rešavanje problema lokalne zajednice

Sa druge strane, kada je u pitanju pokretanje inicijativa ili učešće u inicijativama za rešavanje problema lokalne zajednice, tek svaki jedanaesti građanin Bujanovca je bio deo sličnih aktivnosti u prethodnom periodu.

Čak 92% ispitanika priznaje da nije učestvovalo u aktivnostima koje se odnose na rešavanje problema lokalne zajednice u kojoj žive.

Grafikon 12. Razlozi zbog kojih se građani ne angažuju u političkom životu

Građani Bujanovca kao ključni razlozi zbog kojih 92% ispitanika nije spremeno da se aktivnije uključi u inicijative koje bi dovele do promena na lokalnom nivou su: gubitak poverenja u političke stranke (20%), generalno gubitak interesovanja za politiku (17%) i nedostatak vremena (16%). Tako ova tri razloga zbirno naovdi čak 53% ispitanika.

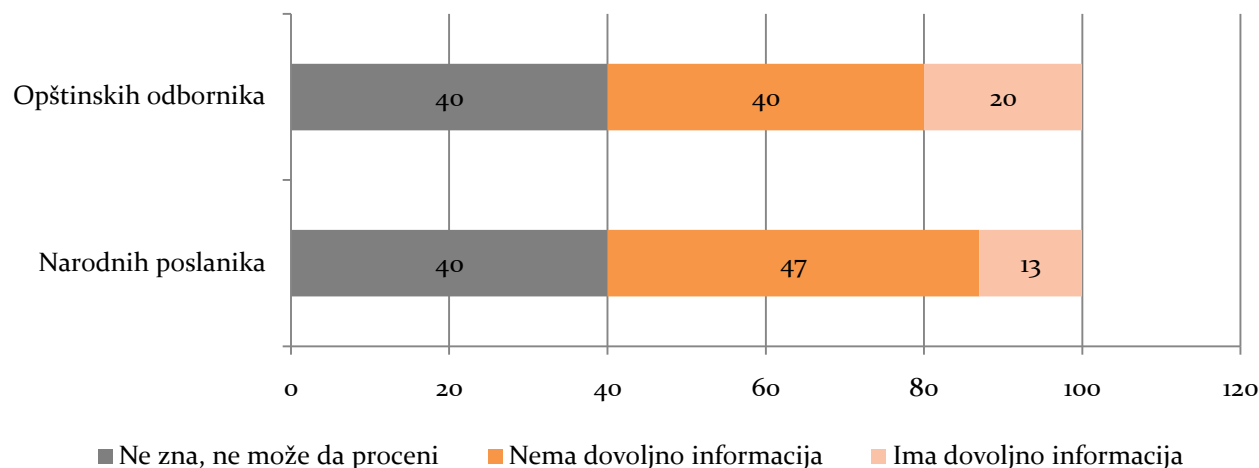
13% građana smatra da nemaju prilike i da im nije pružena šansa.

Svaki deveti Bujanovčanin kaže da je izgubio poverenje u političare, a svaki dvadeseti da od takve vrste aktivizma nemaju koristi a mogu imati štete. Uz to, još 4% građana veruje da je po redi strah od negativnih posledica.

Najzad, 14% građana nije moglo da odgovori na ovo pitanje.

6. PERCEPCIJA RADA NARODNIH POSLANIKA/LOKALNIH ODBORNIKA I KOMUNIKACIJA IZABRANIH PREDSTAVNIKA SA GRAĐANIMA

Grafikon 13. Generalno posmatrano, da li smatrate da imate dovoljno informacija o radu narodnih poslanika i odbornika?

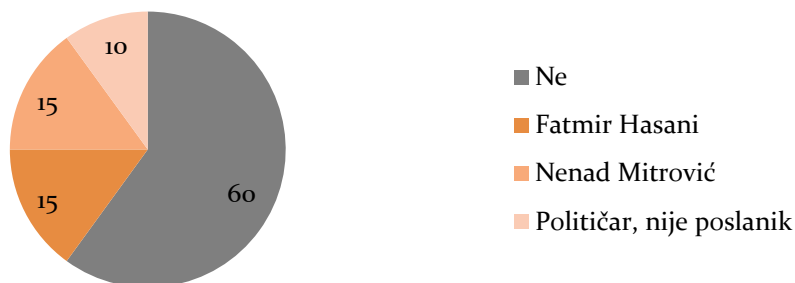
Oko polovine građana Bujanovca (47%) smatra da nema dovoljno informacija o radu svojih izabranih predstavnika u Narodnoj skupštini odnosno oko dve petine (40%) kada je reč o lokalnoj skupštini.

Sa radom opštinskih odbornika je upoznato 20% ispitanika, odnosno svaki peti građanin, dok 13% smatra da ima dovoljno informacija o radu narodnih poslanika iz njihove opštine.

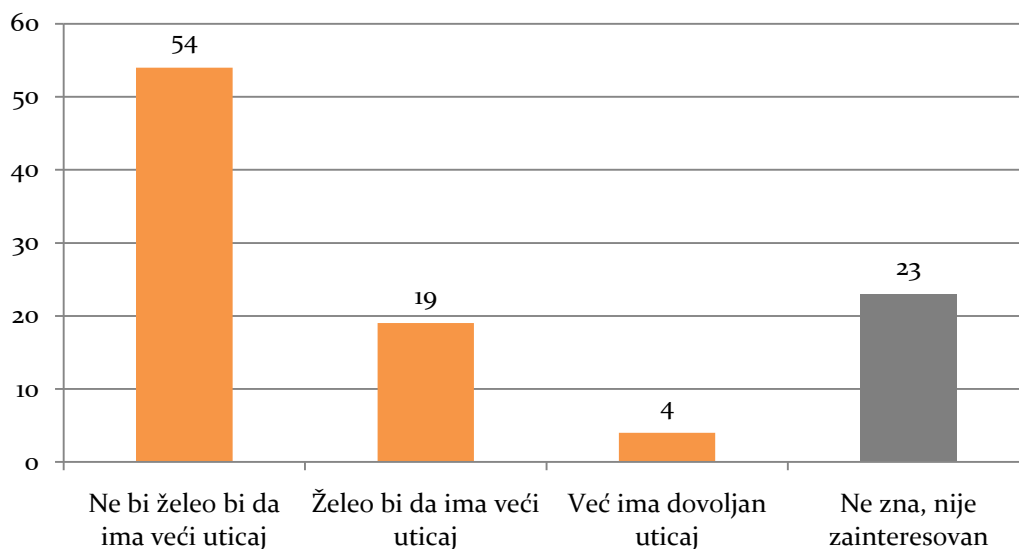
Dakle, građani Bujavca su nešto upoznatiji sa radom lokalnih predstavnika.

Ipak, bitno je primetiti da dve petine ispitanika nisu mogli da odogovore na ovo pitanje.

Grafikon 14. Da li znate nekog poslanika koji dolazi iz Vaše opštine?

Grafikon 15. Da li biste Vi lično želeli da imate veći uticaj na rad predstavnika građana?

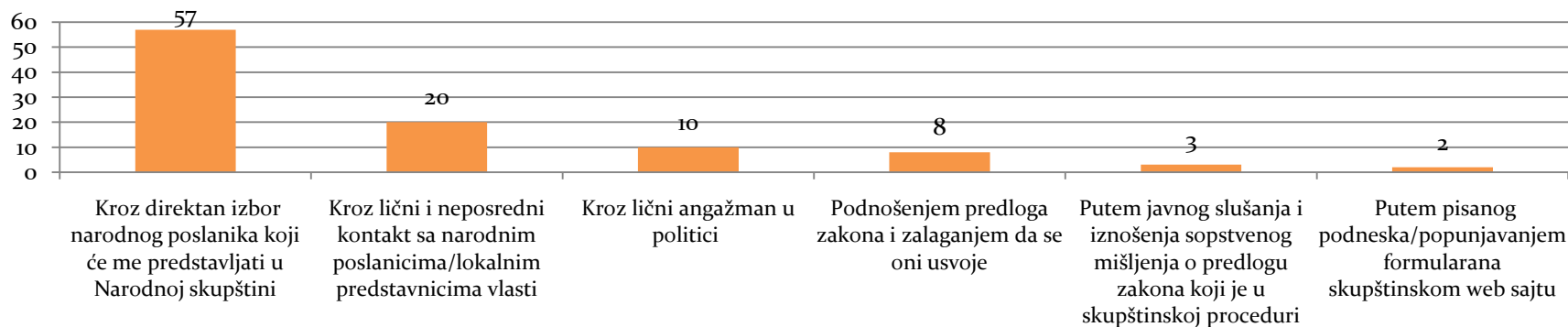
Potvrdu prethodne tvrdnje, da građani nisu u dovoljnoj meri upoznati sa radom svojih izabranih predstavnika, daje nam nalaz prema kome 60% građana Bujanovca ne zna da navede ime narodnog poslanika koji dolazi iz njihove opštine. Ipak, 30% građana je navelo jednog od dva poslanika iz svog grada (15% je navelo Fatmira Hasanija a isto toliko Nenada Mitrovića).

Neprepoznavanje izabranih predstavnika je direktna posledica nezainteresovanosti građana za političke prilike i nepostojanje želje da se sopstvenim delovanjem ostvari veći uticaj na odluke poslanika ili odbornika.

Tako natpolovična većina ispitanika (54%) nema želju da ima veći uticaj na rad narodnih predstavnika. Veći uticaj bi želeo da ima svaki peti građanin (19%), a 4% Bujanovca smatra da već ima dovoljan uticaj.

Preko jedne petine ispitanika nije moglo da odgovori na ovo pitanje.

Grafikon 16. Na koji način biste želeli da ostvarite veći uticaj na rad predstavnika građana? u %

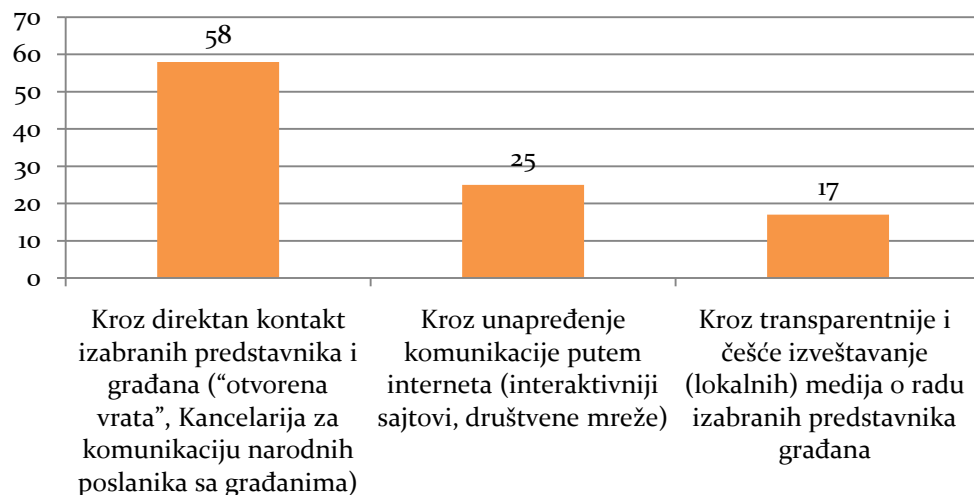

Među građanima koji su pokazali želju da kroz sopstveni angažman utiču na rad svojih izabranih predstavnika, najviše je onih koji žele da taj uticaj ostvare kroz direktan izbor narodnog poslanika (57%), što je još jedan dokaz potrebe za promenom izbornog sistema i oduzimanja monopola izbora narodnih predstavnika iz ruku političkih partija. Uz to, lični i neposredni kontakt sa izabranim predstavnicima zagovara svaki peti ispitanik.

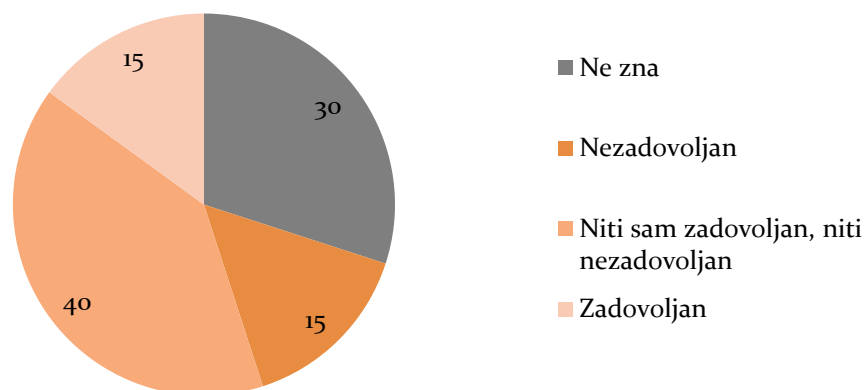
Za lični angažman u politici zalaže svaki deseti Bujanovčanin, a za podnošenje predloga zakona i zalaganjem da se oni usvoje još 8% ispitanika.

Da se veći uticaj na rad izabranih predstavnika može postići kroz putem javnog slušanja i iznošenjem sopstvenog mišljenja o predlogu zakona koji je u skupštinskoj proceduri smatra 3% ispitanika.

Grafikon 17. Gde vidite prostor za poboljšanje komunikacije između građana i njihovih izabranih predstavnika?, u %

Grafikon 18. Koliko ste zadovoljni radom Vaše lokalne samouprave u celini?

Direktni kontakt (otvorena vrata, poslaničke kancelarije...) građani vide kao ključni način za poboljšanje komunikacije sa svojim izabranim predstavnicima. Za ovaj vid unapređenja komunikacije se zalaže natpolovična većina ispitanika (58%).

Sa druge strane, svaki četvrti ispitanik (25%) veruje da je unapređenje internet komunikacije kroz društvene mreže i interaktivne sajtove rešenje za problem komunikacije građana sa poslanicima/odbornicima, a 17% anketiranih podržava aktivniju ulogu medija,.

Kada je reč o stepenu zadovoljstva radom lokalne samouprave, građani Bujanovca u najvećoj meri pokazuju ravnodušnost prema ovom pitanju. Oko dve petine ispitanika (40%) ne može da se odredi prema načinu na koji rade njihovi opštinski organi a još 30% nije znalo da odgovori na ovo pitanje.

Radom lokalne samouprave u Bujanovcu zadovoljno je 15% građana a isto toliko je onih koji iskazuju nezadovoljstvo (15%).